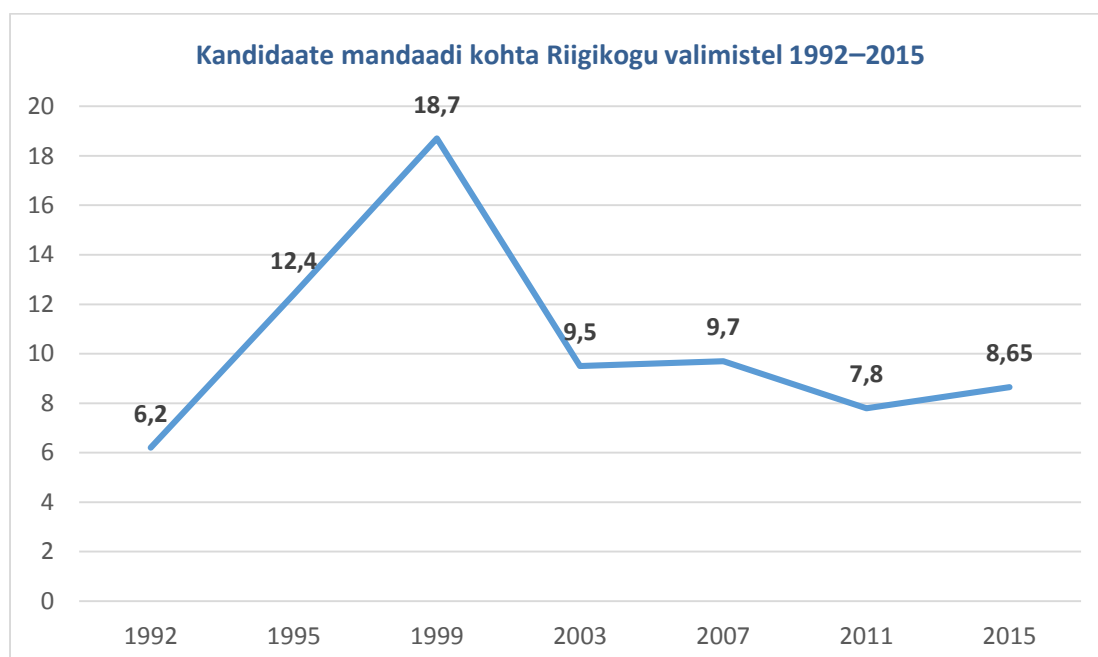

Riigikogu valimiste kandidaadid aastatel 2011 ja 2015

Käesolevas teemalehes toodud näitajate aluseks on Vabariigi Valimiskomisjonile esitatud kandideerimisavaldustest saadud andmed, kus võib esineda üksikuid ebatäpsusi. Siiski on ebatäpsused ja puudused vähesed ning need ei tohiks oluliselt mõjutada allpool esitletud üldist statistikat.

1. märtsil toimuvateks Riigikogu valimisteks esitasid nimekirjad kümme erakonda (sh kuus täis- ehk 125 kandidaadiga nimekirja) ja 11 üksikkandidaati. Kokku kandideerib tänavu 874 kandidaati. Võrreldes eelmiste Riigikogu valimistega 2011. aastal on kasvanud nii kandidaatide, valimistel osalevate erakondade kui ka esitatud täisnimekirjade arv, kuid tunduvalt on vähenenud üksikkandidaatide arv.

2015. aasta Riigikogu valimistel on keskmine kandidaat 49-aastane kõrgharidusega mees.

2015. aasta Riigikogu valimistel on keskmine kandidaat 49-aastane kõrgharidusega mees. Keskmine vanus esitatud täisnimekirjade lõikes erineb vähe: kõrgeim keskmine vanus on EKRE kandidaatidel (51,2 aastat), noorimad kandidaadid on koondunud Reformierakonda (kandidaatide keskmine vanus on 46,6 aastat). Kui 2011. aastal oli eakaim 86-aastane Rahvaliidu nimekirjas kandideerinud kandidaat, siis 1. märtsil toimuvatel valimistel hoiab auväärset esikohta EKRE nimekirjas kandideeriv 82-aastane kandidaat. Ka 2015. aasta valimiste noorim kandidaat astub üles EKRE ridades. 675 kandidaati 874-st on kõrgharidusega, 190 keskharidusega (sh keskeriharidusega).

Tänase Riigikogu koosseisu liikmetest ei kandideeri 1. märtsil valimistel Rein Lang, Aare Heinvee, Jaanus Tamkivi ja Lembit Kaljuvee. Eest Rahvusringhäälingu andmetel¹ on IRL-i nimekirjas 45, Keskerakonnas 46, Sotsiaaldemokraatlikus

¹ Aktuaalne kaamera 18.01.2015.

Erakonnas 43 ja Reformierakonnas 50 esmakordset kandideerijat. Vähenenud on nimekirjas kandideerinute arv, kes ei kuulu erakonda: kui 2011. aastal oli selliseid kandidaate 131, siis 2015. aastal on neid 111.

	1992	1995	1999	2003	2007	2011	2015
Nimekirju	17	16	12	11	11	9	10
täisnimekirju				6	6	4	6
üksikkandidaate	25	12	19	16	7	32	11
kandidaate kokku	628	1256	1885	963	975	789	874
sh. naiste osakaal %	14	17,7	26,9	21,4	27,1	22,6	27
kand. keskmine vanus	56,4	46,8	49	47,4	46,7	47,2	48,8

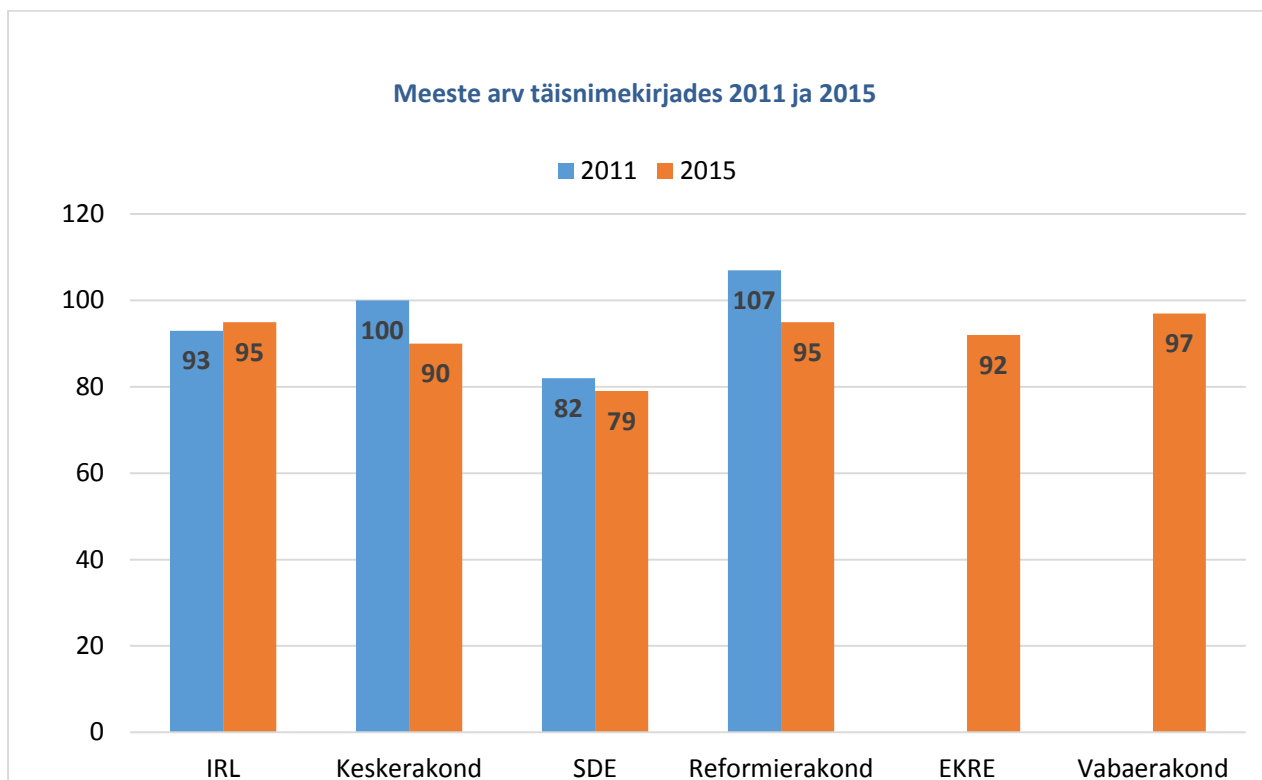
Konkurentsitihedaimad ringkonnad

Kui 2011. aasta valimistel oli kõige konkurentsitihedam valimisringkond Hiiu-, Lääne- ja Saaremaa, siis 2015. aastal on kõige rohkem kandidaate mandaadi kohta üles seatud Lääne-Virumaal, kus ühele mandaadile pretendeerib keskmiselt 9,8 kandidaati. Kõige vähem kandidaate mandaadi kohta on üles seatud Pärnumaal (2011. aastal oli selleks Harju- ja Raplamaa), kuigi vahed ringkondade vahel on suhteliselt väikesed.

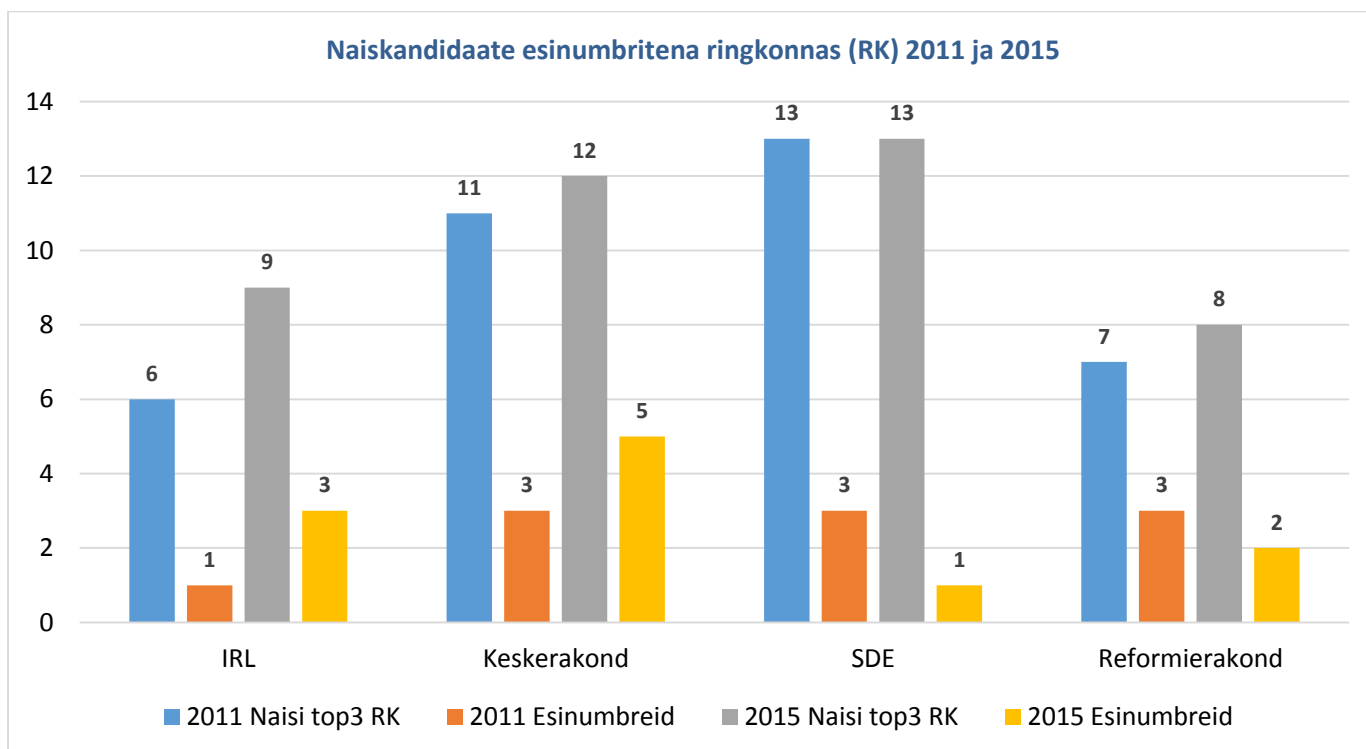
Kandidaate mandaatide kohta ringkonnas	2011			2015		
	M	K	K/M	M	K	K/M
1. Tallinn 1	9	68	7,56	9	81	9,0
2. Tallinn 2	11	82	7,45	12	101	8,4
3. Tallinn 3	8	62	7,75	8	71	8,9
4. Harju- ja Raplamaa	14	99	7,07	14	115	8,2
5. Hiiu-, Lääne- ja Saaremaa	6	55	9,17	6	54	9,0
6. L-Virumaa	5	45	9,00	5	49	9,8
7. I-Virumaa	8	68	8,50	7	61	8,7
8. Järva- ja Viljandimaa	8	60	7,50	7	62	8,9
9. Jõgeva- ja Tartumaa	7	59	8,43	8	68	8,5
10. Tartu	8	61	7,63	8	70	8,8
11. Võru-, Valga- ja Põlvamaa	9	68	7,56	9	76	8,4
12. Pärnumaa	8	62	7,75	8	66	8,3
Kokku	101	789	7,81	101	874	8,7

Meeste ja naiste osakaal nimekirjades aastatel 2011 ja 2015

Meeste ja naiste osakaal nimekirjades ei ole võrreldes 2011. a valimistega palju muutunud, endiselt moodustavad nimekirjades mehed üle 70% kandidaatidest. Täisnimekirja esitanud parlamendierakondadest on naiste osakaal suurim Sotsiaaldemokraatlikus Erakonnas. 2011. aastaga võrreldes on märkimisväärselt rohkem naisi nimekirjadesse kaasanud Reformierakond ja Keskerakond.

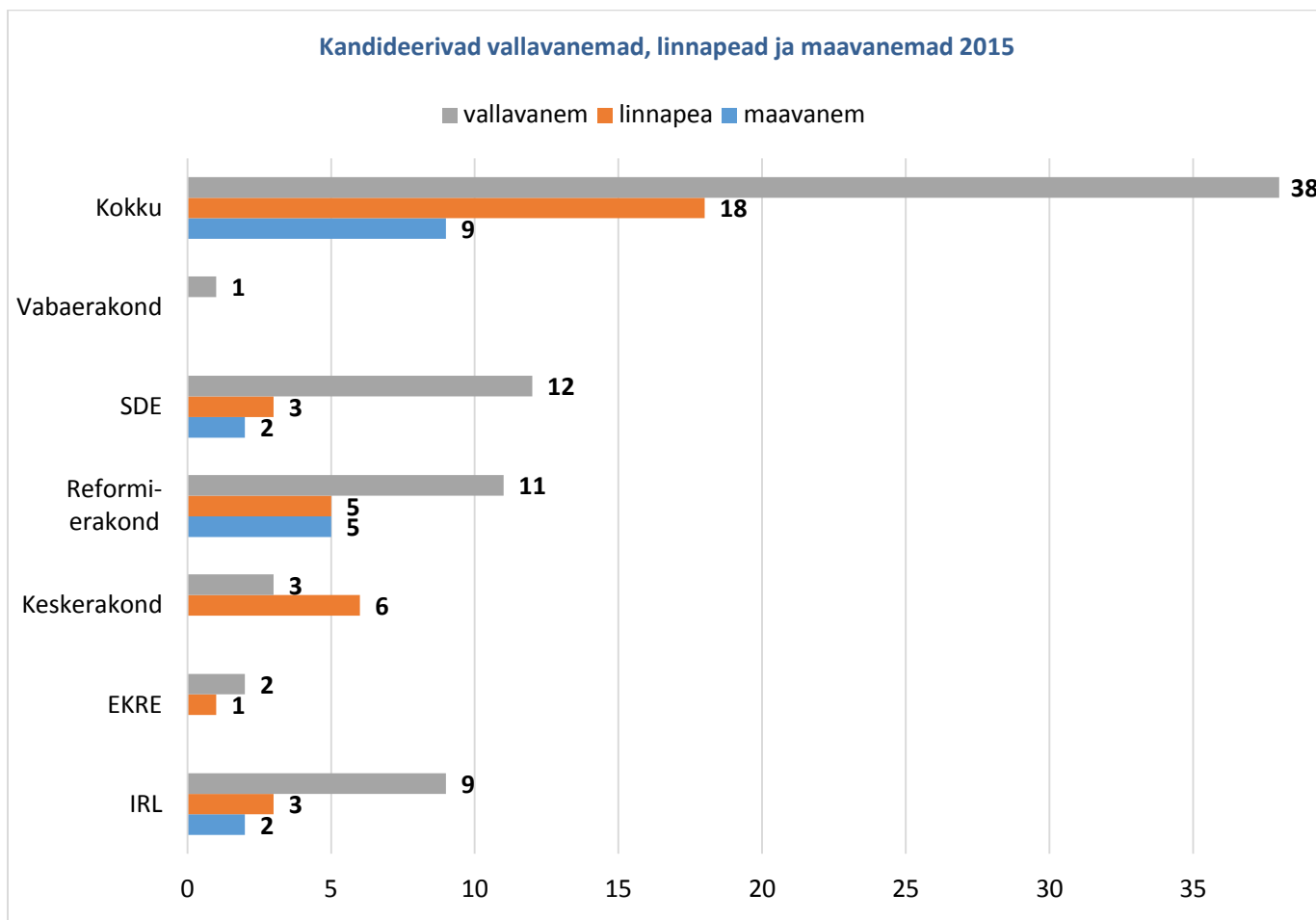
Naiste positsioonid ringkondades on aga paranenud. Kui 2011. aastal oli kõikide esitatud nimekirjade kohta 18 naiskandidaati, kes juhtisid ringkonnas oma nimekirja, siis 2015. aastaks on see number tõusnud 26-le. Võrreldes eelmiste valimistega on rohkem naisi ringkonnanimikirjades esimese kolme kandidaadi hulka paigutanud pea kõik parlamendierakonnad. Naisi esinumbritena on 2015. a parlamendierakondadest kõige rohkem Keskerakonna ringkonnanimikirjades.

Kõikide üldnimekirjade peale kokku kuulub esikümnesse vaid 29 naiskandidaati. Parlamendierakonnad on oma üldnimekirja esimesse kümnesse paigutanud kokku vaid 15 naiskandidaati (SDE 6, Keskerakond 5, IRL 2 ja Reformierakond 2 naiskandidaati).

2015. a kandideerivad vallavanemad, linnapead ja maavanemad

2015. aastal kandideerib Riigikokku Vabariigi Valimiskomisjonile esitatud andmete põhjal 38 vallavanemat, 18 linnapead (Elva, Haapsalu, Jõgeva, Keila, Kuressaare, Kiviõli, Loksas, Mustvee, Paide, Põltsamaa, Pärnu, Rakvere, Saue, Tallinn, Tartu, Viljandi, Valga ja Võru) ja üheksa maavanemat (Harju, Lääne-Virumaa, Tartu, Jõgeva, Valga, Saare, Põlva, Viljandi ja Järva).

Kõige rohkem tänase Riigikogu liikmeid kandideerib 4. ringkonnas ehk Harju- ja Raplamaal (16), kõige vähem aga Lääne-Virumaal, kus tulle astub viis praeguse Riigikogu koosseisu liiget. Üllatavalt vähe rahvaesindajaid kandideerib ka Tallinna Mustamäe ja Nõmme linnaosas – kokku vaid 6 Riigikogu liiget.

Riho Kangur
nõunik
tel 6643

Õigus- ja analüüsiosakond on Riigikogu struktuuriüksus, mis nõustab rahvaesindajaid ja nende heaks töötavaid ametnikke. Käesolev informatsioon on koostatud osakonna algatusel. Autorid on valmis arutlema huvilistega töö sisu üle. Kõik kommentaarid on teretulnud.